
blazse koneszki versei

RETTEGÉS

Állj meg, kérlek, ne közelíts felém,
hisz máris rám tör a béna rettenet,
s bár lépteid könnyűk,
szenvedek — akárha szívemet tapodnád.
Olyan ez, mint a szomorúság és az ősz,
ha leveleket perget és néma könnyeket,
s mert szerelemhez még sose volt szerencsém,
kérlek, állj meg, ne közelíts felém.

MENEKVÉS

Ahol te vagy — ott én nem lehetek boldog,
nekem ott elkomorul a tekintetem,
s léptem is megkeményedik.
Jeges úr ez a közelség!
Járom a várost, járom a mezőt,
meghiitt rejteket keresek.
De ott is kísért a rezgőnyárfa,
remegése akár a vállad,
s már ismét előtted állok, fáradtan, komoran,
előtted állok — boldogtalanul.

SZOMJ

Hogy majd elepedek, amíg nézlek,
nem tudja senki, s nem is fogja soha.
Álnok szomj ez — mondod te.
A szomjas kéz mozdulata
a csillagok felé — mondom én.

BOLEN DOJCSIN

Amikor feszült bennem az erő,
mint áradó folyó a medrében,
amikor páratlan tette
lettem volna képes,
amikor a legtisztább szóra is megleltem hangom,
s kezemben a legsúlyosabb kardot is megforgathattam,
lábam meg szálfagegyenes járáshoz szokott,
akkor törtem össze.
Úgy rogytam le, mint cseresznyefa a túlbó termés alatt.

Egy csúfolódó árny még a nyomom is eltörölte,
akár a kígyó, úgy hatolt tudatom mélyére,
kárörvendőn megátkozott, gyásszá változtatta bánatom —
hogy hitetlen és kételkedő legyek.
Parányinak, szálnalmasnak és porba sújtottnak éreztem magam —
erőm elszállt,
kezem lehanyatlott,
kardom lehullott,
én meg összerogytam.

Kilenc évig nyomtam az ágyat,
s kilenc ágyat nyűttem el.

Nem érzem többé a csuklóimat,
szétszóródtam a szíkes parlagon
a rekkenő hőségben,
széthullott csont vagyok,
bordáim közt fű sarjadt,
s a fűben kígyófészkek.

Sötét és hűvös sírboltra vágyok —
dicső tett után más végzet illet.

Ismeretlen asszony, egyetlen a világon,
húgom és anyám, te, aki annyit szenvedtél,
te, aki tudod, hogy fáj a megkövezés,
hajolj le hozzám, szőke húgom,
szedd össze korhadt csontjaimat, ne irtózz,
rakj össze,
göngyölj be háromszáz rőf vászonba,
súgj egy gyöngéd szót,
emelj fel,
taníts meg ismét járni, anyám,
és add kezembe a kardot —
hogy elpusztítsam a Gonoszt.

Aztán már meghalhatok.

TÓPARTON ALVÓ GYERMEK

Alszol, gyermekem,
a tó pedig hallgat —
mint ki sorsodon mereng.
Alszol, s csendes kölyökhullámok

paskolják lelkedet,
akár az öblöcskében csillogó
kavicsokat.
A szol, a tó meg
észrevétlenül változik,
míg nem feldörgő hullámai érted is kinyúlnak
De te csak aludj,
tő ringatja lelkedet
s ő gondoskodik közelgő riadalmadról is.

SZTERNA

Véneink ne félnének a Szternától, amelyet
Marko királyfi építtetett az erődje alá, midőn
ki tudja hány zsák gyapottal és palamárkötél-
lel torlaszolta el vizét, hogy a prílepi mező ne
váljék olyanná, mint az Ohridi tó.

M. Cepenkov

Eltorlaszolom a Szternát, gyapotot,
rongyot,
homokot, agyagot,
követ és sziklatömböt
zúdítok torkába —
hogy elnémuljon.

Már végső ideje!

Eleget virrasztottam
késő éjszakákon,
míg füleltem moráját,
hörgését és zúgását a föld alatt,
akárha dühöngne valakire
— s bár szava érthetetlen —
kitörésre készül,
mint odújából a medve,
hogy úzóbe vegye a vadat.
Éjnek évadján.
Tudom: türelme végtelen,
és sorát kívárja.
Mégvárja, míg az anya leteszi gyermekét,
megszűnik a bölcsőringatás,
s asszonyi kézből kihull a guzsaly;
és megvárja, hogy a szántóvetők is elkölsék vacsorájukat,

lábukról lerántásák a botost,
és szalmatőrekkel megcsutakolják bocskorukat;
megvárja, míg az utolsó szikra is elhamvad
a hamu alatt,
az esztenában elhal a kolomp,
a kutyák vakkantásaival
és az asztmától, álmatlanságtól gyötört öregek
forgolódásával együtt —
s ha minden elcsendesedett,

ha béke és csend és sötétség honol a tájon,
akkor dübörög fel
Szterna,
mert kívárja sorát.

Elpihent már minden,
csak én silbakolok a kísértet-éjszakában,
mint valami prédára leső zsvány,
és konokul várok —
Szterna földmélyi morájától pattanásig feszülten,
s szinte beleborzadva, ha egyszer is elcsendesül —
mert ekkor készülődik a legrosszabbra.
Ilyenkor kellene fölvernem az alvókat,
és üvöltve kiáltanom riadót.

Aztán mégis másképp határozok:
Eltorlaszoló a Szternát, gyapotot,
rongyot,
homokot, agyagot,
követ és sziklatömböt
zúdítok torkába —
hogyan elnémuljon.

Örömben felujjongok,
hát mégiscsak kimerül,
s moraja is elvesz
a föld alatt,
mintha máris irgalomért könyörögne.
Aztán meg dühre gerjedek,
s már-már pusztá kézzel is rárontanék — ütném, verném,
káromolnám — csakhogy titkoljam elérékenyülésemet.
S midőn zihálva és izzadva megállok,
és sáros kézzel letörlöm homlokom,
midőn felegyenesedek, mint a jegenye,
és teli tüdővel magamba szívom a levegőt, a csendet.
mélyen a föld alatt
valaki felkacag,
fuldokolva, mintha szájára tapasztotta volna a kezét.

Megborzongok.

Mert ismét koromsötét az éjszaka,
és mindenki elpihent, csak én silbakolok,
a Szterna meg zúg, morajlik, mint még soha,
szinte eggyé válik velem,
itt feszül a mellemben,
testüregeimben
és sötétben hömpölyög,
feltartóztathatatlanul,
akárha én vájnám a medrét
s én szólnék helyette.
Figyelem, hogy duzzad,
forrongva dagad.
Várja az idejét —
hogyan tengermélycsönd és béke és sötétség
veszi körül,

torlaszát félrelökje,
és elsodorjon mindent
mi útjába kerül,
s ha kitombolta magát,
megnyugodjék és elcsituljon a végtelenben.

Szűcs Imre fordításai